

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina Juli 2020. godine

STRUČNO OBRAZOVANJE EKONOMIJA I ZAPOŠLJAVANJE

CILJ

Dualno organizovano stručno obrazovanje ukorijenjeno je u strukturama i procesima aktera u stručnom obrazovanju.

PRISTUP PROJEKTA

Projekat podržava razmjenu između javnih i privatnih struktura u daljem razvoju okvirnih uslova dualno organizovanog stručnog obrazovanja. Pored ovoga, podrška se pruža odabranim stručnim školama, formalnoj privredi, pedagoškim zavodima, te ministarstvima prosvjete/obrazovanja u unapređenju vršenja njihovih uloga u planiranju i provođenju dualno organizovanog stručnog obrazovanja.

KONTEKST

Sistem srednjeg stručnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (BiH) smatra se jednim od najslabijih na Balkanu. Mladi ljudi u BiH nisu u mogućnosti da pronađu odgovarajuće stručno obrazovanje. Nedovoljno kvalifikovani, nisu u mogućnosti da dođu do visokokvalitetnih ili dobro plaćenih radnih mjesta. Razlozi za ovo leže u zastarjelom, visoko fragmeniranom i neefikasnom sektoru srednjeg stručnog obrazovanja i u ograničenom napretku koji je postignut u pogledu obrazovne reforme. Procesi provedbe strategija srednjeg stručnog obrazovanja protiču sporo uslijed nedostatka konsenzusa od strane učesnika i ograničene spremnosti na saradnju između brojnih vladinih tijela.

Kao rezultat toga povećavaju se nezaposlenost, podzaposlenost i rizik od siromaštva. S druge strane, privreda pati od akutnog nedostatka kvalifikovane radne snage. Situacija se dodatno pogoršala zbog masovnog egzodusa kvalifikovane radne snage, što ograničava konkurentnost domaćih privrednih subjekata.

Politički partner projekta je Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (MCP).

Provedbeni partneri su ministarstva prosvjete/obrazovanja na entitetskom i kantonalnom nivou, pedagoški zavodi, srednje stručne škole, privredne komore i udruženja, udruženja poslodavaca, privredni subjekti i vijeća za stručno obrazovanje na entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou.

REZULTATI

Projekat je do sada postigao sljedeće rezultate:

Realizovano je šest novih ili dorađenih dualno organizovanih pilot nastavnih programa u stručnom obrazovanju za pet škola (tri u Federaciji Bosne i Hercegovine i dvije u Republici Srpskoj).

Kao rezultat razvoja standarda zanimanja za tri zanimanja u drvoprerađivačkom i metaloprerađivačkom sektoru, u saradnji s predstavnicima privatnog sektora i zasnovano na rezultirajućim nastavnim planovima i programima, potrebe tržišta rada po

prvi put se na dobro strukturiran i aktuelan način nalaze u ishodima učenja u sklopu stručnog obrazovanja.

Uspostavljena je platforma za unapređenje dualno organizovanog stručnog obrazovanja u sklopu koje se održavaju redovni sastanci između partnerskih škola i privrednih subjekata u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde (BPK Goražde). Pored toga, BPK-u Goražde pružene su konsultantske usluge u pogledu razvoja obavezujućeg propisa o praktičnoj nastavi u školama i privrednim subjektima, što je dovelo do većeg udjela praktične nastave u privrednim subjektima za učenike u građevinskoj, metaloprerađivačkoj, tekstilnoj i industriji plastike. Ovo je takođe rezultiralo uvođenjem naknada za učenike koji pohađaju praktičnu nastavu, mentora koji rade s učenicima, obaveznog plana izvođenja praktične nastave i pouzdane saradnje između škola i privrednih subjekata.

Izrađen je promotivni materijal (video-klipovi, brošure, flajeri, itd) radi promovisanja određenih zanimanja u sklopu srednjeg stručnog obrazovanja, uspješnih priča kao i srednjeg stručnog obrazovanja generalno.

Objavljene su dvije studije praćenja čiji je glavni cilj pružanje informacija o metodama traženja zaposlenja kod maturanata srednjih stručnih škola u BiH, njihovom trenutnom radnom statusu, uslovima njihovog zapošljavanja, te kvalitetu stečenog stručnog obrazovanja.

Provedena su i objavljena dva ispitivanja roditelja (Ispitivanje mišljenja i stavova roditelja o srednjem stručnom obrazovanju).

Organizovane su razmjene iskustava (studijske posjete Njemačkoj i Srbiji) s ciljem da se partnerske institucije upoznaju sa dualno organizovanim sistemima stručnog obrazovanja.

Izrađeni su materijali za obuku, podučavanje i učenje (TLLM) za sektor mašinstva.

Osnovan je peer-to-peer program "Moje znanje - tvoje buduće zvanje". Cilj programa je bio potaknuti učenike osnovnih škola na odabir jednog od brojnih zanimanja koja pružaju srednje stručne škole.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:

Stručno obrazovanje

DOMENA:

Ekonomija i zapošljavanje

TEMA:

Razvoj strukovnih vještina

ZEMLJA/REGIJA:

Bosna i Hercegovina

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNER:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

PARTNERI:

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovacko-neretvanskog kantona, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske i Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona i njihove podređene ustanove.

POLAZIŠNA TAČKA / POZADINA:

U Bosni i Hercegovini (BiH) ljudi sa stručnim obrazovanjem najviše su izloženi riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Kako tehnički sistem stručnog obrazovanja i osposobljavanja u BiH nije orijentisan ni na kompetencije, ni na zahtjeve tržišta rada, student i studentice ne stiču vještine potrebne na tržištu rada. Stručno obrazovanje i dalje je uglavnom usredotočeno na teorijsko obrazovanje. Kompanije rijetko pružaju mogućnosti za praktičnu obuku i malo su uključene u razvoj standarda zanimanja. To rezultira visokom nezaposlenošću mladih, što značajno doprinosi iseljavanju, a procjenjuje se da 50 000 građana BiH godišnje napusti zemlju.

CILJ PROJEKTA:

Dualno organizovano stručno obrazovanje ukorijenjeno je u strukturama i procesima aktera u stručnom obrazovanju. Projekt će poboljšati zapošljivost mladih unapređenjem stručnog obrazovanja u BiH. To će se postići osiguravanjem da se praktična obuka provodi na poslu i da je suradnja među poslodavcima, stručnim školama i obrazovnim vlastima institucionalizirana i usidrena u regulatorni okvir. Učenice i učenici u stručnom obrazovanju će steći relevantne vještine na tržištu rada koje će im omogućiti pronalazak dostojnog posla.

BUDŽET:

9,5 miliona eura (od čega je 3 miliona EUR obezbjedila Vlada Švicarske)

TRAJANJE:

2017-2023.

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)

Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini

Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina